ΕΤΟΣ Β'. ΕΝ ΛΕΜΗΣΣΩι ΚΥΠΡΟΥ, 7)19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1882. ΑΡΙΘ. 86

Συνδρομὴ ἐτησία πρπληρωτέα, ἐν ταῖς πόλεσι τῆς Κύπρου σελίνια δέκα. Ἐν τοῖς χωρίοις σελίνια ἑπτά. Ἐκτὸς ἐσωτερικῷ φράγκα εἴκοσιν. Ἀδιαστάσιστες ἢ διατριβαὶ καταχωρίζονται πρὸς ἡμισυ φράγκου τὴν γραμμήν. Ἐγγραφὰ Κυβερνητικὰ ἢ Δημάρχια πρὸς δύο πέντας τὴν γραμμήν. Λοιπὰ σύμφωνα τῷ προγεγραμμένῳ τῆς "ΑΛΗΘΕΙΑΣ" καταχωρίζονται διὰ ρεών.

ΑΛΗΘΕΙΑ

Ἐφημερὶς Ἑβδομαδιαία.

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθύνεσθαι τῷ Συντάκτῃ, Γραμματεῖ καὶ Τυπογράφῳ τῆς "ΑΛΗΘΕΙΑΣ" ὁδοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου ἐπὶ τὴν ὁδὸν κ. Δημητρ. Νικηφόρου ἀριθ. 66. Α' συνδρομαὶ εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἐτήσιαι. Τὰ πρὸς δημοσίευσιν ἐστὶ ἐπιστελλόμενα, δημοσιευόμενα ἢ μὴ ἐν ἐπιστροφὴν τοῦ. Ἐπιστολαὶ μὴ ἀπηλλαγμέναι ταχυδρομικῶν τελῶν εἰσὶν ἀπαράδεκτοι.

Ἐκδότης ὁ συντάκτης Λ. Κ. ΠΑΛΛΙΟΛΟΓΟΣ. (Editor A. C. Palæologos)

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ.

Τῇ 27 ἰουλίου ἐν τῇ βουλῇ τῶν Ὁμοτιμων ὁ λόρδος Οὐεβνεύ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν συναδέλφων του εἰς τὴν κατάστασιν τῆς Κύπρου καὶ τὰς γενομένας ἐποικισεις, ἠτήσατο δὲ ἔγγραφα περὶ τῶν ἐξ Αἰγύπτου φυγάδων καὶ τῆς ἐν τῇ νήσῳ διαρκοὺς διατριβῆς των. «Ὁ πρῶτος ἀρμοστὴς σὶρ Γάρνετ Βολτελεὺ εὐηργέτησε(!!) τοὺς κατοικους διὰ νέας διαχειριστικῆς μηχανῆς. Ἀλλ' ὅπως ἰδοὺσωμεν αὐτόθι ἀποικιας, δέον νὰ ἤμεθα οὐχὶ πρόσκαιροι, ἀλλὰ διαρκεῖς τῆς νήσου κάτοχοι καὶ νὰ τὴν ἀποδείξωμεν τιμῆμα τοῦ βρεταvικοῦ κράτους. Αἱ πρόσοδοι μόλις ἀντεστήκωσαν τὰς δαπάνας ἐπὶ ἓν ἢ δύο ἔτη πέποιθα ὅμως, ὅτι θὰ αὐξηθῶσιν ἐπὶ πολὺ ὑπὸ κυβέρνησιν ἐντιμονκαὶ δικαιαν. Ἡ Κύπρος ἦτο ἄλλοτε μία τῶν περικαλλεστάτων ἐν τῇ ἀνατολικῇ μεσογειω, μόνον δὲ διὰ τῆς φαύλης τῶν Τούρκων κυβερνήσεως ἐφαλαπρώθησαν τὰ ὄρη, κατεστράφησαν τὰ δάση, ἐξηράνθησαν οἱ χειμαρροι καὶ ἠφανίσθησαν αἱ πρασιαι. Διὰ τῆς ἐπιμελειας καὶ τῆς ικανότητος τοῦ πολιτισμοῦ ραδίως θὰ ἀποκαταστῇ ἡ ἀρχέγονος καλλονὴ καὶ γονιμότης. Ὁ λιμὴν τῆς Ἀμμοχώστου, ὁ δυνάμενος νὰ χωρήσῃ 14 θωρηκτὰ, οἰκτρῶς ἀμεληθεὶς ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως, κατέστη ἄχρηστος· καὶ οὗτος ὅμως δυνατὸν νὰ βελτιωθῇ καὶ χορηγήσῃ ἡμῖν σπουδαιότατον ἐν τοῖς ὕδασιν ἐκείνοις ναύσταθμον, οἵου ταvῦν στερούμεθα. Καὶ ὡς στρατιωτικὸς δὲ σταθμὸς φαινεται πλειστου λόγου ἄξιος, διότι κειται ἀνὰ μέσον Αἰγύπτου καὶ Τουρκίας, οὐδεὶς δὲ θὰ προσήγγιζε εἰς Κων)πολιν ἄνευ τῆς ἡμετέρας ἀδείας, ἐὰν τὸν κατείχομεν ὠχυρωμένον. Δὲν λέγω, ὅτι πρέπει ἡ νῆσος νὰ ἀποδειχθῇ ἑτέρα Γιβραλτάρη· δέον ὅμως νὰ γίνῃ ἔνοπλον φρούριον πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ βρεταvικοῦ ἐμπορίου.»

Κόμης Κίμβερλέϊ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἀποικιῶν.

«Δὲν δύναμαι νὰ παρακολουθήσω τῷ ῥήτορι ἐπὶ πάντων, ὅσα περὶ Κύπρου ἠρώτησε· θὰ ἀπαντήσω δὲ μόνον εἰς τὸ τῶν ἀποικιῶν, περὶ ὧν προειδοποιήσε μας. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν προσόδων ἠδύνατο νὰ εἰπῃ τινὰ λόγου ἄξια. Ἀκριβὴς ἔρευνα τῶν οἰκονομικῶν τῆς Κύπρου ἔδειξεν, ὅτι ἐπὶ τινα ἔτη θὰ προκύπτῃ ἔλλειμμα, καλυφθησόμενον διὰ κοινοβουλευτικῆς ἐπιχορηγήσεως 40,000 λιρῶν. Ἑρέτος τὸ ἔλλειμμα εἶναι μεγαλειτερον· ἀλλ' ἐπὶ τινας ἐνιαυτοὺς θὰ χορηγῶμεν 40,000 Ὁικοθεν νοεῖται, ὅτι εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς συμπαραλαμβάνεται καὶ ὁ φόρος ὁ τουρκικὸς, οὗ ἄνευ τὰ οἰκονομικὰ τῆς νήσου θὰ ἦσαν χαλάζων. Περὶ τῶν λιμένων, ἡ μὲν Ἀμμόχωστος, καὶ ἄνευ μεγάλης δαπάνης, θὰ καθιστατο ικανὴ νὰ χωρήσῃ μεγάλα τινὰ σκάφη πολεμικά· ἡ ἀνέγερσις ὅμως καὶ ὀχύρωσις τῶν χρειωδῶν φρουρίων θὰ ἦτο λίαν πολυδάπανος. Εἰς τὸ ἐμπόριον ἡ Ἀμμόχωστος θὰ ἦτο ἥκιστα ἐπιτηδεία, διότι χρησιμώτεροι εἶναι οἱ λιμένες Λάρνακος καὶ Λεμησσοῦ. Τὸ μέγιστον πρόσκομμα εἰς σύστασιν ἀποικιῶν παρεμβάλλει ἡ περιπτωσις, ὅτι οἱ νῦν κάτοικοι ἔχουσιν ἤδη δικαιώματα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὑφ' ἕναν ἢ ἄλλον τύπον. Οὐχὶ ραδίαν λοιπὸν θὰ ἦτο ἡ εἰσαγωγὴ μείζονος πλήθους ξένων ἐποικων. Πλεῖσται ἐν τούτοις καταβάλλονται προσπάθειαι, ὅπως ἐνθαρρυνθῶσιν αἱ μεταναστάσεις ἔκ τε τῆς ἠπείρου καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου. Αἱ μεταναστάσεις ἐξακολουθοῦσιν οὐδαμῶς δὲ ἀμφιβάλλω, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ νῆσος προκόπτει κατὰ τὴν εὐημερίαν ὑπὸ ἀγγλικὴν κυβέρνησιν, ἐπὶ τοσοῦτον θὰ αὐξάνηται καὶ ὁ πληθυσμός. Σήμερον οἱ κάτοικοι εἶναι πάνυ εὐάριθμοι διά τε ἄλλους λόγους, καὶ διότι πλεῖστοι τῶν ἀγρῶν ἔμειναν χέρσοι, ἀπαιτοῦσι δὲ πολυδάπανον ἄρδευσιν ἵνα καρποφορήσωσιν. Ὡς λιτρὸν νῦν ἔχουσι τὰ πράγματα, μεγάλη τις αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ θὰ συνεπήγετο καὶ πολλὰ δεινά. Οἱ μισθοὶ εἶναι μικρότατοι· κατὰ δὲ τὸ νῦν σύστημα τῆς καλλιεργίας δὲν ὑπάρχει ἐνατχόλησις εἰς πλειοτέρους βραχίονας. Ἀριστη καὶ κατ' ἐξοχὴν εὐελπις βιομηχανία εἶναι ἡ καλλιεργια τοῦ οἴνου, ἐπὶ μὲν τουρκοκρατιας παρακμάσασα τανῦν δὲ βαθμηδὸν ἀναζωογονουμένη καὶ παρέχουσα μεγάλην ἀγορὰν τῇ Γαλλίᾳ. Κατὰ κακὴν μοῖραν ὁ οἶνος τῆς Κύπρου ἔχει τινὰ δυστάρεστον ὀσμὴν, ὡς κομιζόμενος ἐν αἰγείοις ἀσκοῖς ἐντοσθεν κεχρωματισμένοις(γέλως)· ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ κακὸν θὰ ἀρθῇ ἐκ τοῦ μέσου διὰ της βελτιώσεως τῶν ὁδῶν. Αἱ ἄμπελοι ἐν Κύπρῳ κατ' εὐτυχίαν δὲν νοσοῦσιν. Ἐγγραφα πρὸς δημοσιευσιν δὲν ὑπάρχουσι· δύναμαι ὅμως νὰ ἀναγνώσω τὴν ἀπὸ 8 ἰουλιου 1332 διακοινωσιν τοῦ ἀρμοστοῦ, ἔχουσαν ὡδε. « Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσω κατάλογον τῶν ἐξ Αἰγύπτου προσφύγων, ἐν ᾧ φαίνεται ἡ εὐνότης τῶν ἀριθμένων εἰς Λάρναακα. Διαβεβαιοῦμαι ἐπανειλημμένως, ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν καταπλευσάντων εἰς Κύπρον εἶναι ἄνθρωποι τίμιοι καὶ ἀγαθοί. Βεβαίως ὑπέστησαν ζημιας δεινὰς, πιθανὸν δὲ μετὰ βραχὺν χρόνον νὰ δαπανήσωσι καὶ τὸν ἐσχατο τῶν ὀβολῶν των. Ἔδωκα διαβατήρια εἰς τὰς πατρίδας των, εἰς Μελίτην, Σμύρνην, Βηρυτὸν, διά τινας γυναῖκας ἐλθούσας μόνας καὶ εἰπούσας ὅτι εἶχον ἐκεῖ συγγενεῖς καὶ φίλους· θὰ ἐπιτρέψω δὲ καὶ εἰς περιστάσεις ἀπορίας καὶ ἀμηχανίας. Διέταξα νὰ καταγράφωνται τὰ ὀνόματα τῶν ἀναχωρίζομένων καὶ νὰ συνταχθῇ ἐκθετις » Βραδύτερον ὁ σὶρ Βιδουλφ ἔγραφε. «Διέταξα νὰ συγκροτηθῶσι δευτερεύουσαι ἐπιτροπαὶ ἐν Λάρνακι καὶ Λεμησσῷ, ὅπου εἶναι συνειλεγμένοι οἱ πρόσφυγες· παρέδωκα δὲ εἰςεκατέραν 100 λίρας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχησάντων.» Ἐξ Αἰγύπτου κατέπλευσαν εἰς Κύπρον ἐν συνόλῳ 3, 029· παρασκευαὶ ἐγένοντο πρὸς ὑποδοχὴν προσφύγων ἐν Λάρνακικαὶ Λεμησσῷ, ἐχορηγήθη δὲ καὶ ποτόν τι ἐπὶ ἐνδεχομένων χρειῶν. Οὐδαμῶς φρονοῦμαι μὴ συμβῶσιν ἄτοπα ἐκ τῆς τῶν ξένων εἰς Αἴγυπτον ἐπιρροῆς· ἀπ' ἐναντίας φρονῶ, ὅτι θὰ ἀποτελέσωσι τιμαλφῆ προσθήκην τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εἰπω, ὅτι ἡ ἀπό τειρα κατοικισεως Μελιταίων ἐν Κύπρῳ ἀπέτυχε παντάπασι. Τὸ σχέδιον τοῦ το ἐπεδίωξεν ἡ προκάτοχος κυβέρνησις, κατόπιν ὅμως ἐπεχείρησεν αὐτὸ κύριός τις ὡς ἔργον ἰδιωτικόν. Οἱ ἄνθρωποι ἀπεστάλησαν ἐκ Μελίτης ἐν καιρῷ ἥκιστα καταλλήλῳ καὶ εἰς μέρος τῆς Κύπρου φαυλότατον. Πολλοὶ τῶν ἐποικων ἐνόσησαν, ἕνιοι ἐτελεύτησαν, οἱ δὲ λοιποὶ ὑπέστρεψαν οἰκαδε κακιζοντες οὐχὶ εὐαρέστους ἰδέας καὶ εἰδήσεις περὶ του ἐν Κύπρῳ βιου Σφόδρα λυπηρὰ εἶναι ἡ τοῦ ἔργου ἀποτυχία, ἀλλ' οἱ Μελιταῖοι δὲν εἶναι γεωργοὶ, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀχθοφόροι, κάπηλοι, καὶ τοιοῦτοι οἵοι εὑρίσκονται πολλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς καὶἐν Ἀλεξανδρείᾳ, πρὸς δὲ τούτοις δὲν διῆγον ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ πρὸς τοὺς ἐγχωρίους. Οἱ ἐν Μελίτῃ διακαῶς πεθοῦσι τὴν παρενθάρρυνσιν τῶν μεταναστάσεων, ὑπεδείχθη δὲ αὐτοῖς κατάλληλος ἡ Κουηλάνδη.

Κόμης Κάρναβον. Τὸ λέγειν, ὅτι οἱ Μελιταῖοι δὲν διάγουσιν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ μετὰ τῶν Κυπρίων εἶναι ἐπιχείρημα(sic)ὑπὲρ τῶν Μελιταίων. Πρὸς τὸ σχέδιον τῆς κυβερνήσεως ἔγω νὰ ἀντιτάξω τὰ ἑξῆς δύο. Φαίνεται ὅτι τὸ συμβούλιον θὰ ἀπαρτίζωσιν ἐννέα χριστιανοὶ καὶ τρεῖς μωαμεθανοί, ἀποτελοῦντες τὴν ἐκλεκτὴν μερίδα, καὶ ἐξ μέλη ἐπίσημα ἀποτελοῦντα τὴν μὴ ἐκλεκτήν. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, οἱ μὴ ἐπίσημοι ὑπερβαίνουσι κατὰ πληθὺν τοὺς ἐπισήμους καὶ ἀναλογοῦσιν ὡς δύο πρὸς ἕνα. Πᾶν ἄλλο βουλεύομαι ἢ νὰ λαλήσω κατὰ τῶν ἐκλεκτικῶν θεσμῶν· δέον ὅμως καὶ οὗτοι νὰ ἐφαρμόζωνται ἐν πρέποντι καιρῷ καὶ εἰς πρέποντας ἀνθρώπους. Ἔπειτα τὸ σχέδιον διακρίνει καὶ χωρίζει τὸν λαὸν εἰς δύο τάξεις χριστιανῶν καὶ μωαμεθανῶν, καὶ χορηγεῖ ταῖς χριστιανοῖς ἀναλόγως πρὸς τὴν πληθὺν των, πλειονότητα δύο πρὸς ἕνα. Ἀλλὰ τοσοῦτον σπουδαῖον εἶναι τὰ ἐμπόρια

κατὰ κυκλοφορίαν χωρὶς αἰσθήματος τῶν ἐπιφανειῶν τῆς ἐπιφανείας τῆς Λιβύης καὶ τῆς ἀκτῆς ἐπὶ ἀποστάσεως ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ἐπὶ τὴν